

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 1Obo/9/2018  
Identifikačné číslo spisu: 1010201420  
Dátum vydania rozhodnutia: 24.09.2019  
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1010201420.8

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu Mgr. Lubomíry Kúdelovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobcu 1/ W. F. a žalobkyne 2/ R. F., obaja bytom Ž.J. XX, XXX XX N., obaja zastúpení JUDr. Kamilom Bereseckým, advokátom, so sídlom Farská 33, 949 01 Nitra, proti žalovanému V. W. D., so sídlom Y. X, XXX XX A., správcovi konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby a.s. Nitra, so sídlom Cabajská cesta 28, 949 01 Nitra, IČO: 31 411 487, zastúpenému Zvara advokáti s. r. o., so sídlom Námestie SNP 1, 811 06 Bratislava, IČO: 46 547 878, o vylúčení vecí zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Cbi/32/2010-517 z 27. marca 2018, takto

### rozhodol:

- I. Odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odmieta.
- II. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Cbi/32/2010-517 z 27. marca 2018 potvrdzuje.
- III. Žalovaný má proti žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 6Cbi/32/2010-517 z 27. marca 2018 zamietol návrh žalobcov 1/ a 2/ na prerušenie konania do skončenia vecí vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 (výrok I.), žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne samostatným uznesením (výrok III.).

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k.

6Cbi/32/2010-357 zo 4. decembra 2013, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť vylúčiť zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby a.s. Nitra (ďalej aj „úpadca“) nehnuteľnosti špecifikované vo výroku rozsudku bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) č. k. 1Obo/19/2014-490 z 19. októbra 2017 a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd poukázal na nezrozumiteľnosť a zmätočnosť záverov súdu prvej inštancie, ktorá je zjavná zo štruktúry jeho odôvodnenia a predkladaných záverov bez relevantného právneho odôvodnenia a konštatoval, že skutkové zistenia a právne závery súdu prvej inštancie si navzájom odporujú, čo vedie k nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia. Uviedol, že súd prvej inštancie v predchádzajúcom rozhodnutí vyvodil správny právny záver, že ustanovenie § 19a ods. 1 až 4 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 92/1991 Zb.“ alebo „zákon o veľkej privatizácii“), ktoré bolo vložené do zákona č. 92/1991 Zb. s účinnosťou od 14.09.1995, je normou s charakterom nepravej retroaktivity, pričom ustanovenie § 19a bolo vložené za ustanovenie 19 bez prechodných ustanovení.

3. Odvolací súd uviedol, že úpadca v privatizačnej zmluve č. XX/XXXX súhlasil s obmedzením nakladania s nehnuteľnosťami do splatenia kúpnej ceny. Účelom ust. § 19a zákona o veľkej privatizácii bolo predovšetkým zabezpečiť zaplatenie kúpnej ceny privatizovaného majetku Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej aj „FNM SR“ alebo „fond“), v dôsledku čoho nadobúdateľ privatizovaného majetku bol povinný použiť získané prostriedky z tohto majetku prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu. Úkony vykonané nadobúdateľom v rozpore s touto povinnosťou a všetky na ne nadväzujúce úkony, sú neplatné podľa ust. § 19a ods. 4 zákona o veľkej privatizácii. V konaní nebolo sporné, že fond udelil úpadcovi súhlas na predaj viacerých nehnuteľností dňa 31.08.2000, okrem iných aj na predaj nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania (ďalej aj „predmetné nehnuteľnosti“). Písomný súhlas fondu s predajom privatizovaného majetku správne predchádzal uzavretiu kúpnych zmlúv s tretími osobami. Záver súdu prvej inštancie o splnení tejto podmienky uvedenej v ustanovení § 19a ods. 2 zákona o veľkej privatizácii je správny. Z kúpnej zmluvy uzavretej medzi úpadcom a vlastníkmi predchodcami žalobcov 1/ a 2/ (ďalej aj „žalobcovia“) z 12.10.2000 vyplýva, že kúpna cena nebola podľa prísľubu obsiahnutého v písomnej žiadosti úpadcu o vyslovenie súhlasu na odpredaj časti majetku z 28.07.2000 a ani v zmysle ustanovenia § 19a zákona o veľkej privatizácii poukázaná na účet fondu, ale bola poukázaná na účet súdnej exekútorky Q.. Z. Š.. Napriek tomu súd prvej inštancie vyvodil záver, že takýto postup bol možný. Takýto záver je nepreskúmateľný, keďže nepodáva žiadne vysvetlenie správnosti tohto záveru, teda odôvodnenie, ako môže absolútne neplatný právny úkon podľa ust. § 19a ods. 2 zákona o veľkej privatizácii byť vyhodnotený ako platný právny úkon. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nadobúdateľ privatizovaného majetku (úpadca) použil prostriedky získané z predaja majetku prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu, čím by splnil druhú podmienku platnosti kúpnych zmlúv, uzavretých s tretími osobami. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nesporne vyplynulo, že kupujúci (vlastníci predchodcovia žalobcov) zaplatili dohodnutú kúpnu cenu na účet súdnej exekútorky podľa podmienok dohodnutých v článku III. kúpnej zmluvy, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 19a zákona o veľkej privatizácii. Uvedené ustanovenie ukladá nadobúdateľovi (úpadcovi) povinnosť použiť celý výnos z predaja privatizovaného majetku na úhradu jeho záväzkov voči fondu a porušenie povinnosti podľa tohto ustanovenia sankcionuje absolútnou neplatnosťou právneho úkonu, pričom neplatnými sú aj ďalšie prevody dotknutých nehnuteľností. Žalobcovia preukazovali splnenie povinnosti úpadcu voči fondu na základe dohody o započítaní z 21.02.2001, t. j. že k použitiu finančných prostriedkov v prospech fondu došlo na základe uzavretia dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok medzi FNM SR, KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. a úpadcom dňa 21.02.2001, v dôsledku čoho sa mala pohľadávka fondu voči úpadcovi znížiť o sumu 11.801.460,- Sk v súlade s ustanovením § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). K uvedenému odvolací súd uviedol, že predmetná zmluva o postúpení pohľadávky neobsahuje dohodu, že sa jedná o odplatné postúpenie pohľadávky. Ďalej poukázal na to, že podmienkou platného započítania musí byť, že ide o vzájomné pohľadávky, pričom každá započítavaná pohľadávka musí byť označená určito a nezameniteľne, pretože neurčitosť pohľadávky v zmluve o jej započítaní vedie v zásade k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o započítaní podľa ust. § 37 OZ. Napriek skutkovému stavu zistenému súdom prvej inštancie, tento - podľa názoru odvolacieho súdu - nezdôvodnil, ako dospel k záveru, že v prejednávanej veci došlo k platnému započítaniu pohľadávok,

keďže len odkázal stručne na závery rozhodnutia NS SR (sp. zn. 5Obo/108/2011), ktoré však nie je rozhodnutím reprezentujúcim ustálenú rozhodovaciu prax NS SR.

4. Po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie a vrátení veci na ďalšie konanie, súd prvej inštancie opätovne vykonal dokazovanie v predmetnej veci, prejednal predmetnú vec a súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (ust. §391 ods. 2 CSP) vo veci opätovne rozhodol.

5. V rámci opätovného prejednania veci súd prvej inštancie vypočul žalobcov, ktorí zotrvali na pôvodnej žalobe. Poukázali na to, že ich právny stav sa odvíja od právneho postavenia a stavu účastníkov, od ktorých nadobudli predmetné nehnuteľnosti, a to manželov A. a manželov R., ktorí podali proti úpadcovi takú istú žalobu. V tejto súvislosti poukázali na konanie vedené pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, v ktorom súd prvej inštancie zamietol žalobu, pričom žalobcovia sa proti rozhodnutiu súdu odvolali. Odvolacie konanie prebiehalo na NS SR pod sp. zn. 2Obo/20/2016, pričom NS SR uznesením z 30. novembra 2017 zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázali aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj Ústavný súd SR) sp. zn. I. ÚS/543/2015, ktorý sa zaoberal princípom dobrej viery účastníkov konania, resp. kúpnych zmlúv v súvislosti s nadobudnutím nehnuteľností. Žalovaný uviedol, že pokiaľ ide o spory bývalých vlastníkov nehnuteľností, a to manželov A. a manželov R., tak súd prvej inštancie najskôr vylúčil majetok z konkurznej podstaty úpadcu, avšak NS SR vec zrušil a vrátil na ďalšie konanie z dôvodu neplatnosti kúpnych zmlúv. Následne súd prvej inštancie opätovne rozhodol tak, že žaloby zamietol, avšak NS SR aj tieto rozhodnutia opätovne zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie z dôvodu, aby sa zaoberal dobromyseľnosťou nadobúdateľov, pričom odkázal na vyššie citovaný nález Ústavného súdu SR. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že uvedený nález sa viaže na skutkovo odlišné veci a že neplatnosť kúpnych zmlúv bola posudzovaná v nadväznosti na ust. § 19a ods. 2 až 4 zákona o veľkej privatizácii. K tvrdeniu o dobromyseľnosti žalobcov žalovaný predložil zápisnicu z pojednávania vo veci sp. zn. 10Cbi/32/2010 a poukázal na výsluch svedka J.. F., predsedu predstavenstva Vodohospodárske stavby a.s. Nitra, ktorý výsluch sa zaoberal kúpou štyroch miestností a následne darovaním bytu. Žalovaný poukázal na tretí odsek zápisnice a uviedol, že pokiaľ ide o dobromyseľnosť, túto treba vnímať komplexne, vzhľadom na príslušné ustanovenia OZ, kolíziu právnych noriem a dĺžku vydržacej doby 10 rokov, ktorá nebola zo strany žalobcov zachovaná, keďže predmetné nehnuteľnosti nadobudli v roku 2002. Žalovaný uviedol, že o nedobromyseľnosti žalobcov svedčí aj skutočnosť, že v kúpnej zmluve sa uvádza, že predmetom kúpy sú nebytové priestory, avšak pred uzavretím kúpnej zmluvy bol zabezpečený osobitný prístup k týmto priestorom. Celý postup pri nadobúdaní nehnuteľností, ktoré kúpali manželka A. a manželka R., bol dohodnutý vopred tak, že tieto priestory budú prevádzané predsedom predstavenstva (J.. F.) na jeho blízke osoby.

6. Žalobcovia navrhli doplniť dokazovanie vypočutím svedkov p. A., p. R., Q.. Z. Š., pripojiť spis vedený pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 a prerušiť konanie v predmetnej veci do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 8Cbi/27/2010. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcov na prerušenie konania do rozhodnutia veci vedenej pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, pretože neboli splnené predpoklady na prerušenie konania v zmysle zákonného ustanovenia § 162 ods. 1 písm. a/ CSP, keďže rozhodnutie súdu v predmetnej veci nezávisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť súd. Pokiaľ žalobcovia žiadali prerušiť konanie do rozhodnutia veci vedenej pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 s tým, že sa má skúmať dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobcov v súvislosti s nadobudnutím predmetných nehnuteľností, súd prvej inštancie uviedol, že túto otázku si môže ako predbežnú vyriešiť aj v tomto konaní a pokiaľ ide o otázky, ktoré sa javili súdu prvej inštancie v tejto veci spornými a ktoré úzko súvisia aj s otázkami, ktoré sú spornými vo veci vedenej pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 (otázka platnosti započítania v súvislosti so súhlasom FNM SR z 31.08.2000 a otázka platnosti kúpnych zmlúv v nadväznosti na ust. § 19a ods. 1 až 4 zákona o veľkej privatizácii), tak tieto sporné otázky boli v posudzovanom prípade vyriešené rozhodnutím odvolacieho súdu v tejto veci. Súd prvej inštancie nepripustil doplnenie dokazovania vypočutím navrhnutých svedkov s poukazom na to, že navrhnutí svedkovia by ohľadom platnosti kúpnych zmlúv a platnosti započítania neuviedli nové skutočnosti, keďže všetky tieto skutočnosti boli ozrejmenej jednak v tomto konaní, ako aj v konaniach, ktoré im predchádzali a pokiaľ ide o otázku dobromyseľnosti kupujúcich, túto otázku si vie súd prvej inštancie

vyriešiť aj bez toho, aby došlo k ich vypočutiu. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 185 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva, že súd rozhodne o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

7. Súd prvej inštancie k meritu veci uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že zmluvou č. 48/1992 z 27. februára 1992 došlo medzi FNM SR a úpadcom k prevodu vlastníckych práv k veciam, iným právam a iným majetkovým hodnotám, ktoré mali slúžiť k prevádzkovaniu podniku úpadcu. Písomnou žiadosťou z 28.07.2000 úpadca požiadal FNM SR o vyslovenie súhlasu na odpredaj časti podniku, pričom žiadosť sa týkala aj predmetných nehnuteľností. FNM SR na základe žiadosti listom z 31.08.2000 udelil súhlas úpadcovi na odpredaj privatizovaného majetku a následne listom z 24.01.2001 udelil súhlas s uvoľnením záložných práv na nehnuteľnosti za podmienky, že výnos z tohto predaja, ohodnotený vo výške 4,8 mil. Sk, sa použije na úhradu záväzkov voči FNM SR. Kúpnu zmluvou z 12.10.2000 v znení dodatku č. 1 z 21.11.2000, uzavretou medzi úpadcom ako predávajúcim a manželmi A. a manželmi R. ako kupujúcimi, nadobudli títo kupujúci nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX a LV č. XXXX, pričom zmluvné strany sa dohodli, že kúpnu cenu zaplatia na účet súdnej exekútorky Q.. Š.. Dňa 21.02.2001 uzavreli úpadca, FNM SR a spoločnosť KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok, ktoré sa mali započítať do výšky, v akej sa kryli, t. j. v sume 11.801.460,- Sk.

8. Žalobcovia ako kupujúci na základe zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nebytovým priestorom a kúpnej zmluvy o prevode stavby, uzavretej dňa 24.06.2002 nadobudli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX a stavbu - sklad, zapísanú na LV č. XXXX od manželov A. a manželov R. ako predávajúcich za kúpnu cenu 943.991,50 Sk a 30.320,- Sk. Išlo o nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom privatizácie bývalého štátneho podniku, pôvodne pred privatizáciou zapísané na LV č. XXX a neskôr na LV č. XXXX kat. úz. N., Obec N..

9. Súd prvej inštancie opätovne poukázal na to, že ustanovenie § 19a ods. 1 až 4 zákona o veľkej privatizácii, ktoré bolo vložené do zákona č. 92/1991 Zb. s účinnosťou od 14.09.1995, je normou s charakterom nepravej retroaktivity, bez prechodných ustanovení a že pre platnosť prevodu sa vyžadovalo splnenie podmienok podľa ust. § 19a ods. 2 a 3 zákona o veľkej privatizácii, a to predchádzajúci súhlas fondu, ako aj použitie získaných prostriedkov dlžníka prednostne na úhradu záväzkov voči fondu.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že úpadca v privatizačnej zmluve č. XX/XXXX súhlasil s obmedzením nakladania s nehnuteľnosťami do splatenia kúpnej ceny. Účelom ust. § 19a zákona o veľkej privatizácii bolo predovšetkým zabezpečiť zaplatenie kúpnej ceny privatizovaného majetku fondu, v dôsledku čoho nadobúdateľ privatizovaného majetku bol povinný použiť finančné prostriedky, získané z tohto majetku, prednostne na úhradu svojich záväzkov voči FNM SR. V konaní nebolo sporné, že fond udelil súhlas na predaj viacerých nehnuteľností dňa 31.08.2000, okrem iných aj na predaj nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania. Keďže kúpna cena nebola podľa prísľubu obsiahnutého v písomnej žiadosti úpadcu o vyslovenie súhlasu na odpredaj časti majetku z 28.07.2000 poukázaná na účet fondu, ale bola poukázaná na účet súdnej exekútorky, nebolo naplnené ustanovenie § 19a zákona o veľkej privatizácii. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie dospel k názoru, že zmluva - vzhľadom na úkony vykonané nadobúdateľom v rozpore s ust. § 19a ods. 2, 3 a 4 zákona o veľkej privatizácii, je neplatná. Súd prvej inštancie konštatoval, že je viazaný názorom odvolacieho súdu, ktorý vyslovil tento istý právny záver so zdôraznením, že porušením povinnosti zaplatiť finančné prostriedky na účet fondu došlo k podstatnému porušeniu zákona, a to konkrétne ust. § 19a zákona o veľkej privatizácii, pričom porušenie tejto povinnosti je sankcionované absolútnou neplatnosťou právneho úkonu s tým, že neplatnými sú aj všetky ďalšie prevody predmetných nehnuteľností.

11. Pokiaľ žalobcovia v predmetnej veci tvrdili, že splnenie povinnosti úpadcu voči fondu bolo zabezpečené na základe dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok z 21.02.2001 (ďalej aj „dohoda o vzájomnom započítaní“ alebo „dohoda“) súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že podľa čl. I bodu 1 dohody o vzájomnom započítaní sa fond a úpadca dohodli, že úpadca má pohľadávku voči spoločnosti KOVOSPOL NITRA spol. s r.o., ktorá vyplýva z kúpnej zmluvy z 21.02.2001, ktorou boli tejto spoločnosti odpredané nehnuteľnosti za kúpnu cenu 11.801.460,- Sk. Podľa čl. I bodu 2 dohody úpadca

postupuje túto svoju pohľadávku na fond. Predmetná zmluva o postúpení pohľadávky neobsahuje dohodu, že sa jedná o odplatné postúpenie pohľadávky. Nevyhnutnou súčasťou zmluvy o postúpení pohľadávky (ust. § 524 a násl. O.Z.) je však dojednanie o tom, či ide o bezodplatný alebo odplatný prevod pohľadávky. V prípade odplaty musí byť vyjadrená aj cena za postúpenie pohľadávky. V opačnom prípade je zmluva o postúpení pohľadávky z dôvodu neurčitosti a možnosti obchádzania zákona neplatná v zmysle ust. § 37 a § 39 OZ. Podmienkou platného započítania tak nevyhnutne musí byť, že ide o vzájomné pohľadávky, pričom každá započítaná pohľadávka musí byť označená určito a zrozumiteľne. Neurčitosť pohľadávky v zmluve o jej započítaní vedie v zásade k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o započítaní.

12. Podľa článku I bodu 3 dohody o vzájomnom započítaní, fond má pohľadávku voči úpadcovi, ktorá pozostáva z nezaplatenej kúpnej ceny vo výške 24.954.000,- Sk a príslušenstva, ktorá vyplýva z kúpnej zmluvy o predaji podniku č. XX/XXXX z 27.07.1992, vrátane dodatku č. 1 z 29.09.1994. V článku I bode 4 dohody sa úpadca a fond dohodli, že započítajú pohľadávku fondu, vyplývajúcu z kúpnej zmluvy č. XX/XXXX z 27.07.1992 voči pohľadávke úpadcu vyplývajúcej z postúpenej pohľadávky voči KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. Podľa čl. III dohody pohľadávky špecifikované v čl. I a čl. II sa započítavajú do výšky, v akej sa kryjú, t. j. v sume 11.801.460,- Sk. Podľa názoru súdu prvej inštancie, v prejednávanej veci nedošlo k platnému započítaniu pohľadávok medzi fondom a Vodohospodárskymi stavbami a.s. Nitra. Z článku I bodov 1 a 2 dohody o vzájomnom započítaní vyplýva, že Vodohospodárske stavby a.s. Nitra stratili postavenie veriteľa vo vzťahu k pohľadávke 11.801.460,- Sk, pričom novým veriteľom tejto pohľadávky sa stal FNM SR. Nakoľko Vodohospodárske stavby a.s. Nitra nemali voči FNM SR v dohode uvedenú pohľadávku (naopak veriteľom tejto pohľadávky už bol bezodplatne FNM SR), podľa čl. I bodu 4 nemohlo dôjsť k platnému započítaniu. Predmetom dohody neboli vzájomné pohľadávky medzi FNM SR a Vodohospodárskymi stavbami a.s. Nitra, preto nemohlo dôjsť k stretu vzájomných pohľadávok, ako ani k zániku pohľadávky FNM SR, špecifikovanej v článku I bode 3 uvedenej dohody. Naviac, pohľadávka započítavaná FNM SR, t. j. 24.954.000,- Sk s príslušenstvom nie je určitá, pretože nie je zrejmé, z čoho sa skladá pohľadávka a príslušenstvo pohľadávky, aká je výška príslušenstva a spôsob jeho určenia. Každá započítavaná pohľadávka musí byť označená dostatočne určito tak, aby nebola zameniteľná s inou pohľadávkou. Neurčitosť pohľadávky v zmluve o jej započítaní spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o započítaní podľa ust. § 37 OZ.

13. Vzhľadom k neplatnosti právnych úkonov, a to kúpnej zmluvy z 12.10.2000 v znení dodatku č. 1 k nej z 21.11.2000, uzavretej medzi úpadcom ako predávajúcim a manželmi A. a manželmi R., ktorí ako kupujúci nadobudli - každý v podiele 1 -nehnutelnosti zapísané na LV č. XXXX a na LV č. XXXX, nemohlo dôjsť následne dňa 24.06.2002 k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy ani medzi žalobcami v tejto veci a ich právnymi predchodcami. Na návrh žalobcov sa súd prvej inštancie zaoberal aj otázkou dobromyseľnosti žalobcov, ktorí sú vedení ako vlastníci predmetných nehnuteľností v katastri nehnuteľností, ako aj dobromyseľnosťou manželov A. a manželov R., od ktorých žalobcovia nadobudli predmetné nehnuteľnosti na základe uzavretej kúpnej zmluvy. Súd prvej inštancie poukázal na to, že slovenské právo je ovládané zásadou, podľa ktorej nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka nie je možné, pretože nikto nemôže previesť na druhého viac práv, než má on sám. Ak by sa prijal záver o možnosti nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka, s ohľadom na dobrú vieru, t. j. dobromyseľnosť nadobúdateľa, išlo by o opomenutie hmotnoprávnej úpravy, že nikto nemôže na druhého previesť viac práv, než má sám.

14. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva. Ak je prvotná kúpna zmluva neplatná, nestal sa prvý kupujúci vlastníkom predmetu predaja a preto ten, kto ho kúpil od prvého nadobúdateľa, nemá vlastnícke právo, ktoré by malo byť odvodené od vlastníckeho práva kupujúceho. Pokiaľ žalobcovia namietajú, že boli pri kúpe predmetných nehnuteľností dobromyseľní a že je potrebné skúmať dobromyseľnosť aj predchádzajúcich vlastníkov predmetnej nehnuteľnosti, súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/96/1995, z ktorého vyplýva, že absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona, v dôsledku čoho sa na takýto právny úkon hľadí tak, ako keby nebol nikdy urobený. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe bolo kladne rozhodnuté o vklade

vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva. I keď v prípade neplatného právneho úkonu o prevode nehnuteľností prevedených ďalej na iných nadobúdateľov svedčí v prospech týchto ďalších nadobúdateľov *modus, chýba im titulus*. Dobrá viera týchto ďalších nadobúdateľov je významná len potiaľ, že im možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa. Dobrej viere ale súčasný právny poriadok žiadne iné právne následky nepriznáva. Ochrana, ktorú poskytuje nadobúdateľovi, nie je takej intenzity, aby zabránila vlastníckovi nehnuteľností účinne uplatňovať svoje absolútne právo. Inými slovami, pokiaľ zápis v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti, má skutočnosť prevahu nad zápisom v katastri. V rovnakom právnom náhľade možnosti nadobudnutia vlastníctva nehnuteľností od toho, kto nie je (nebol) jej vlastníkom zotrúva aj odborná právnická literatúra, v ktorej sa uvádza to, že vo vzťahu k možnosti nadobudnutia vlastníckeho práva na základe absolútne neplatnej kúpnej zmluvy sa možno stotožniť s právnym názorom, podľa ktorého Občiansky zákonník *de lege lata* možnosť dobromyseľného nadobudnutia vlastníctva od nevlastníka neupravuje ako pravidlo, ale len ako výnimku z pravidla a dobromyseľnosť kupujúceho nemôže nahradiť chybné vecné oprávnenie právneho predchodcu predávajúceho. Z hľadiska predvídateľnosti rozhodnutia súdnej moci je potrebné odmietnuť možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka len na základe princípu ochrany dobrej viery aj v iných prípadoch ako tých, ktoré Občiansky zákonník výslovne upravuje.

15. Súd prvej inštancie poukázal aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/223/2016, z ktorého vyplýva, že prijatie právneho názoru, v zmysle ktorého pri nadobudnutí vlastníckeho práva na prevádzané nehnuteľnosti má právotvorný účinok sama dobrá viera (bez ohľadu na dĺžku doby, po ktorú trvala) nadobúdateľa v to, že kupuje od vlastníka a že zápis vlastníctva v katastri nehnuteľností zodpovedá právnemu stavu, by viedlo k nepoužiteľnosti, nepotrebnosti a zbytočnosti tých ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky o vydržaní, ktoré právnou relevanciu priznávajú až dobrej viere pretrvávajúcej po stanovenú vydržaciu dobu. Tento názor by bez adekvátneho legislatívneho podkladu negoval dosiaľ platnú a účinnú hmotnoprávnu úpravu a bez ďalšieho by zvyšoval dobrú vieru a dobromyseľnosť nadobúdateľa nad zásadu „*nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*“. O dobrú vieru ide vtedy, ak nadobúdateľ nehnuteľností ani pri vynaložení potrebnej opatrnosti, ktorú možno od neho s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu požadovať, nemal, prípadne nemohol mať dôvodné pochybnosti o tom, že subjektu, ktorý je ako nositeľ určitého práva zapísaný v katastri nehnuteľností, takéto právo svedčí. Súd prvej inštancie má však za to, že v danom prípade k takýmto okolnostiam nedošlo. Žalobcovia a ani pôvodní vlastníci predmetných nehnuteľností - manželia A. a manželia R. nesplnili kritériá kladené na dobromyseľnosť nadobúdateľov. Súd prvej inštancie poukázal na to, že nevidí dôvod na odklon od ustálenej rozhodovacej praxe súdov. Okolnosti tohto konkrétneho prípadu nepovažuje za okolnosti hodné osobitného zreteľa, keďže žalobcovia nadobudli predmetné nehnuteľnosti na základe právnych úkonov, kde na začiatku bol pôvodným vlastníkom úpadca, ktorý ich nadobudol od fondu na základe privatizačnej zmluvy. Úpadca vedel o obmedzeniach a povinnostiach, ktoré platia pre nadobúdateľa majetku štátu podľa zákona o veľkej privatizácii a vedel, že v prípade, ak nebudú dodržané podmienky ustanovenia § 19a predmetného zákona, akýkoľvek predaj majetku bude neplatný.

16. K tvrdeniam žalobcov, že predpokladom povolenia vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností na základe zmluvy je splnenie zákonných podmienok podľa zákona č. 162/1992 Zb. o katastri nehnuteľností (ďalej aj „katastrálny zákon“) a že katastrálny úrad skúma splnenie zákonných podmienok na vklad do katastra nehnuteľností, súd uviedol, že podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona platí, že údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Za vlastníka je osoba zapísaná v katastri nehnuteľností považovaná len do momentu, než sa preukáže opak, t. j. než sa preukáže, že nejaká iná osoba je vlastníkom v zmysle platných právnych predpisov. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, že vylučovaciu žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. 255 ods.1 CSP a zásady úspechu v konaní.

17. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „odvolatelia“) odvolanie z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/

CSP), súd nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Odvolatelia navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe bude vyhovieť a žalobcom bude priznané právo na náhradu trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

18. Odvolatelia uviedli, že súd prvej inštancie zamietol ich návrh na prerušenie konania do rozhodnutia vo veci, vedenej na súde pod sp. zn. 8Cbi/27/2010, v ktorej sa rozhoduje o žalobe žalobcov W. A. a J. A., J.. R. R. a Q. R., pričom predmet konania sa týka platnosti kúpnej zmluvy, ktorou títo nadobudli nehnuteľnosti od úpadcu a následne nehnuteľnosti previedli na žalobcov. Súd prvej inštancie u týchto nadobúdateľov konštatoval, že ich zmluva bola absolútne neplatná, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva ani na žalobcov. Ďalej odvolatelia uviedli, že súdu predložili uznesenie NS SR sp. zn. 2Obo/20/2016 z 30.11.2017, týkajúce sa konania úpadcu a manželov A. a manželov R., v ktorom sa NS SR zaoberal otázkou ich dobromyseľnosti pri nadobudnutí vlastníckeho práva, s poukazom aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo 16. marca 2016, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 415/15 a sp. zn. III. ÚS 247/14, v ktorých sa Ústavný súd zaoberá problematikou originárneho spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva dobromyseľným nadobúdateľom, ktorému treba poskytnúť ústavnoprávnu ochranu, ak odvodzoval svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností od právneho úkonu, ktorý by bol neskôr posúdený ako absolútne neplatný. Podľa ich názoru boli preto splnené podmienky na prerušenie predmetného konania.

19. Odvolatelia ďalej namietali, že súd prvej inštancie nepripustil vykonanie ďalšieho dokazovania výsluchom svedkov z dôvodu, že títo by neuviedli žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Podľa ich názoru, bez výsluchu svedkov p. A., p. R. a súdnej exekútorky Q. Š. nebolo možné vysloviť záver, že by ich výsluch nepriniesol nič nové. Navrhli preto vykonať výsluch týchto svedkov v rámci odvolacieho konania.

20. V závere odvolania odvolatelia uviedli, že na podklade informácií, ktoré majú k dispozícii, sú presvedčení, že k úhrade kúpnej ceny došlo započítaním príslušných pohľadávok a že k prevodu nehnuteľností z úpadcu na nadobúdateľov došlo v súlade s ust. § 19a ods. 1 až 4 zákona č. 92/1991 Zb., preto bolo potrebné ich žalobe vyhovieť.

21. K odvolaniu žalobcov zaslal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia sa dostatočne jasne vyjadril k sporným otázkam, podstatným pre rozhodnutie prejudiciálnej otázky platnosti kúpnych zmlúv, ako aj pre rozhodnutie vo veci samej. Nesplnenie jednej z podmienok stanovených v ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb. (porušenie povinnosti použiť kúpnu cenu z predaja sporných nehnuteľností prednostne na úhradu záväzkov úpadcu voči FNM SR) podrobne odôvodnil, rovnako ako aj odmietnutie žalobcami tvrdeného splnenia tejto povinnosti započítaním vzájomných pohľadávok na základe dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok.

22. V odôvodnení rozsudku sa súd prvej inštancie podrobne zaoberal aj žalobcami vznesenou námietkou dobromyseľnosti pri nadobúdaní sporných nehnuteľností, pričom vyslovil potrebu zotrvať na zásade „nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet“, a tým aj dodržania hmotnoprávnej úpravy nadobudania vlastníctva od nevlastníka, obsiahnutej v Občianskom zákonníku a odmietol možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva len na základe princípu ochrany dobrej viery. V súvislosti s namietanou dobromyseľnosťou žalobcov a ich právnych predchodcov, žalovaný uviedol, že nad rámec právneho názoru vysloveného súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku poukazuje na to, že otázku posudzovania dobromyseľnosti pri nadobúdaní vlastníctva od nevlastníka najvyššími súdnymi autoritami v Slovenskej republike považuje za dlhodobú a vzácne jednotnú, pričom aj v aktuálne najnovšom komentári k Občianskemu zákonníku z r. 2015 zaujal kolektív autorov k tejto otázke nezmenené stanovisko: „...pre nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka v zásade nepostačuje samotná dobromyseľnosť nadobúdateľa, že získal vlastníctvo k veci, ale musí ísť o taký prípad dobromyseľnosti,

s ktorým je takáto možnosť explicitne normatívne spojená. Inak povedané, napríklad samotná dobrá viera nadobúdateľa nehnuteľnosti spojená so stavom zapísaným v katastri nehnuteľností nebude mať za následok nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka, ak sa preukáže, že právny úkon, na základe ktorého mal prevodca alebo jeho právny predchodca nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnosti, je absolútne neplatný. V tomto smere je judikatúra na Slovensku vzácné jednotná (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/107/2011, I. ÚS 50/2010) na rozdiel od „názorovej vojny“, ktorá pri posudzovaní tejto problematiky panuje v Českej republike medzi Najvyšším súdom Českej republiky a Ústavným súdom Českej republiky.

23. K nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 549/2015 uviedol, že skutkové a právne okolnosti posudzované v prejednávanej veci nie sú ani totožné a ani podobné okolnostiam, ktoré boli posudzované Ústavným súdom Slovenskej republiky, pričom jediným spoločným znakom v obidvoch prípadoch je len to, že na samom začiatku bola privatizácia majetku štátu.

24. K námietke ohľadne zamietnutia návrhu žalobcov na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia sporu vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 uviedol, že na posudzovanie dobromyseľnosti manželov A. a manželov R. pri uzatváraní kúpnej zmluvy s úpadcom nie je splnený základný predpoklad, a to nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka. Manželia A. a manželia R. totiž uzavreli kúpnu zmluvu s úpadcom ako vlastníkom nehnuteľností, a preto akékoľvek posudzovanie dobromyseľnosti je v ich prípade irelevantné. Vo vzťahu k dobromyseľnosti samotných žalobcov uviedol, že v posudzovanom prípade je akákoľvek objektívna dobromyseľnosť vylúčená vzhľadom na vzťah žalobcov ako blízkych osôb k predsedovi predstavenstva úpadcu (J. H. F.), ktorý osobne podpísal všetky kúpne zmluvy, ktorými previedol nehnuteľnosti úpadcu na tretie osoby. V tomto smere odkázal na zápisnicu z pojednávania v konaní vedenom pod sp. zn. 10Cbi/32/2010 (v ktorom je žalobcom pani E., sestra žalobcu 1/ W. F.), ktorá bola súdu prvej inštancie predložená v tomto konaní a je súčasťou súdneho spisu. Žalovaný poukázal na výsluch svedka - predsedu predstavenstva J. H. Š. F., ktorý na otázku právneho zástupcu žalovaného, či z predmetných nehnuteľností niečo vlastní aj on, alebo niekto iný z jeho rodiny (okrem dcéry) svedok uviedol, že „synovi (žalobca 1/) som kúpil štyri miestnosti od podnikateľov, ktorí kúpili celú nehnuteľnosť, ja som vlastnil byt, ktorý som daroval dcére“.

25. Podľa názoru žalovaného, rozsudok súdu prvej inštancie je zákonný, správny a spravodlivý, pričom súd prvej inštancie sa dostatočne, jasne a podrobne vyjadril ku všetkým otázkam, ktoré mu vytkol NS SR vo svojom zrušujúcom uznesení a vyslovil aj jednoznačný právny názor k otázke posudzovania dobromyseľnosti vo vzťahu k platnej právnej úprave a rozhodovacej praxi všeobecných súdov. Navrhol, aby NS SR rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

26. K vyjadreniu žalovaného zaslali žalobcovia repliku, v ktorej uviedli, že sa v plnom rozsahu pridŕžajú odvolania, v zmysle ktorého navrhujú vo veci rozhodnúť. Uviedli, že ak žalovaný nespochybňuje dobromyseľnosť manželov A. a manželov R., nemôže spochybňovať ani ich dobromyseľnosť. Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu nezaobrá podstatnými okolnosťami uvedenými v odvolaní - požiadavkou na prerušenie konania do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 a návrhmi na doplnenie dokazovania. V prílohe predložili uznesenie NS SR sp. zn. 2Obdo V/19/2017 z 29.04.2018, ktorým dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného, podané proti rozsudku Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Cbi/28/2010 zo 16. decembra 2015 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 3Obo/3/2016 z 18. mája 2016. Ide o obdobnú vec vylúčenia vecí zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, pričom súd prvej inštancie žalovanému správncovi konkurznej podstaty úpadcu uložil povinnosť vylúčiť nehnuteľnosti zo súpisu majetku konkurznej podstaty.

27. K replike žalobcov zaslal žalovaný dupliku, v ktorej uviedol, že vzhľadom na dĺžku konania nemá záujem zbytočne produkovať ďalšie vyjadrenia, pričom poukázal na rozdielne rozhodovanie samotného Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na dôkaz čoho uviedol prehľad sporov, vedených proti nemu ako správncovi konkurznej podstaty úpadcu, ktoré vzájomne vecne aj právne súvisia. Z chronologického

prehľadu vyplýva, že dve veci boli právoplatne skončené v neprospech žalovaného správcu konkurznej podstaty úpadcu (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obo/44/2013 z 18.09.2014 /rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Cbi/31/2010 z 12.07.2013/ a rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obo/49/2012 z 26.02.2015 /rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Cbi/27/2010 zo 16.12.2015/), v ktorých súd uložil žalovanému správcovi vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu dotknuté nehnuteľnosti. Šesť vecí bolo právoplatne skončených a rozhodnutých v prospech žalovaného (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/23/2012 zo 17.12.2013, sp. zn. 4Obo/66/2012 zo 17.12.2013, sp. zn. 1Obo/32/2012 z 28.01.2014 /dovolenie žalobcu bolo odmietnuté pod sp. zn. 1ObdoV/3/2018/), rozhodnutie sp. zn. 2Obo/66/2012 z 26.02.2014, rozhodnutie sp. zn. 2Obo/76/2012 z 26.02.2014 a rozhodnutie sp. zn. 3Obo/44/2012 z 25.06.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu sp. zn. 10Cbi/28/2010 z 28.10.2014), v ktorých boli žaloby o vylúčenie nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu zamietnuté.

28. Rozsudkom sp. zn. 4Obo/65/2012 z 30.09.2013 NS SR zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu o vylúčenie sporných nehnuteľností zamietol. Rozsudkom NS SR ako súdu dovolacieho sp. zn. 2ObdoV/1/2014 z 28.04.2016 dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Ústavný súd vyhovel sťažnosti žalovaného a nálezom sp. zn. II. ÚS 796/2016 z 22.06.2017 rozsudok dovolacieho súdu sp. zn. 2ObdoV/1/2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (vec nie je t. č. právoplatne skončená). Rozhodnutím sp. zn. 2Obo/6/2013 z 26.02.2014 NS SR ako súd odvolací zrušil rozsudok súdu prvej inštancie (ktorým žalovanému bola uložená povinnosť vylúčiť sporné nehnuteľnosti z konkurznej podstaty úpadcu) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následným rozsudkom z 21.09.2016 súd prvej inštancie žalobu zamietol, pričom rozhodnutím sp. zn. 2Obo/35/2016 z 30.01.2018 NS SR rozsudok súdu prvej inštancie opätovne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, aby sa zaoberal otázkou dobromyseľnosti žalobcu. Súd prvej inštancie v poradí tretím rozsudkom sp. zn. 10Cbi/32/2010 z 3.05.2018 žalobu zamietol. Následne rozsudkom sp. zn. 2Obo/11/2018 z 20.06.2019 NS SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Cbi/32/2010 z 3.05.2018.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, po prejednaní odvolania v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených, súc viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (ust. § 379, § 380 ods. 1 a § 383 CSP), bez nariadenia pojednávania (ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné vyhovieť.

30. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave ako súdu prvej inštancie, ktorý výrokom I. zamietol návrh na prerušenia konania do skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 (rozhodnutie má povahu uznesenia, ktoré je subsumované do výrokovej časti rozsudku), výrokom II. žalobu zamietol a výrokom III. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v plnom rozsahu s tým, že o výške tohto nároku rozhodne súd samostatným uznesením.

31. Predmetom sporu je vylučovacia (excindačná) žaloba, ktorou sa žalobcovia domáhajú, aby súd vylúčil zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu Vodohospodárske stavby a.s. Nitra nehnuteľnosti špecifikované v petite žaloby. Žalovaný zapísal predmetné nehnuteľnosti do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu dňa 20.06.2009 podľa ustanovenia § 19 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKV“), podľa ktorého súd uloží tomu, kto uplatňuje, že vec sa nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

32. Podľa ustanovenia § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. v znení účinnom od 14.09.1995, do splatenia celej kúpnej ceny je prevod privatizovaného majetku alebo jeho časti nadobúdateľom na inú osobu alebo jeho vklad do obchodnej spoločnosti alebo jeho založenie v prospech tretích osôb možné len po predchádzajúcom súhlase fondu. Ak fond do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti nadobúdateľa fondu na nakladanie s privatizovaným majetkom nevyjadrí písomný súhlas, má sa za to, že súhlas bol udelený. Ak nadobúdateľ privatizovaného majetku nedodrží pri nakladaní s týmto majetkom uvedený postup,

prevod privatizovaného majetku alebo jeho časti alebo jeho vklad do obchodnej spoločnosti alebo jeho založenie v prospech tretích osôb sú neplatné.

33. Podľa odseku 3 vyššie citovaného ustanovenia, ak fond vydá predchádzajúci písomný súhlas podľa odseku 2, nadobúdateľ privatizovaného majetku je povinný použiť takto získané prostriedky prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu v zmysle uzavretej zmluvy podľa § 14.

34. Podľa ustanovenia § 19a ods. 4 vyššie citovaného zákona, úkony vykonané nadobúdateľom v rozpore s ustanoveniami odsekov 2 a 3 a všetky na ne nadväzujúce úkony sú neplatné.

35. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6K/105/01-87 z 23. júla 2001 bol na majetok úpadcu Vodohospodárske stavby a.s. Nitra vyhlásený konkurz. Uznesením z 23. júna 2010 bol do funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu ustanovený V. W. D.. V konaní nie je sporné, že predmetné nehnuteľnosti boli žalovaným zaradené do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, predmetné nehnuteľnosti sú jeho súčasťou a účinky konkurzu stále trvajú. Na základe výzvy Krajského súdu v Bratislave žalobcovia podali v súdom stanovenej lehote proti žalovanému v zmysle ustanovenia § 19 ods. 2 ZKV žalobu o vylúčenie predmetných nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu z dôvodu, že sa považujú za ich vlastníkov.

36. V konaní tiež nie je sporné, že úpadca nadobudol predmetné nehnuteľnosti od FNM SR na základe privatizačnej zmluvy č. XX/XXXX spolu s ďalším majetkom v rámci tzv. veľkej privatizácie. Kúpnu zmluvou z 12.10.2000 v znení dodatku č. 1 z 21.11.2000, úpadca ako predávajúci previedol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na kupujúcich manželov A. a manželov R.. Následne, na základe zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nebytovým priestorom a kúpnej zmluvy o prevode stavby, uzavretej dňa 24.06.2002 nadobudli nehnuteľnosti od manželov A. a manželov R. ako predávajúcich žalobcovia 1/ a 2/ ako kupujúci.

37. Pokiaľ odvolacia námietka odvolateľov smerovala proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (subsumovaného do výroku rozsudku), odvolací súd odvolanie žalobcov 1/ a 2/ v tejto časti odmietol podľa ustanovenia § 386 písm. c/ CSP, pretože odvolanie proti uzneseniu súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nie je prípustné v zmysle ust. § 357 písm. a/ až písm. o/ CSP (procesne je prípustné len proti uzneseniu o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ CSP a podľa § 164 CSP - poznámka odvolacieho súdu). Odvolací súd sa preto nezaoberal ani preskúmaním odvolacej námietky odvolateľov, ktorí tvrdili, že postupom súdu prvej inštancie, ktorý nevyhovel ich návrhu na prerušenie konania do rozhodnutia iného sporu, v ktorom na strane žalobcov vystupujú manželia A. a manželia R. a v ktorom súd posudzuje ich dobromyseľnosť, došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces.

38. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie procesne nepochybil, keď návrh žalobcov na výsluch svedkov p. A., p. R. a súdnej exekútorke Q.. Š. zamietol. Vzhľadom na nesporne zistený skutkový stav by ich vypočutie - aj so zreteľom na uplynutie značného času (19 rokov) od uzavretia zmlúv o prevode s úpadcom a od úhrady kúpnej ceny na účet súdnej exekútorke Q.. Š. - bolo nadbytočné, nehospodárne a najmä nemajúce relevanciu pre meritórne rozhodnutie súdu, keďže relevantným pre rozhodnutie vo veci samej bolo právne posúdenie veci, s čím sa stotožnil aj odvolací súd. Z uvedeného dôvodu preto nenariadil odvolacie pojednávanie za účelom vypočutia žalobcami navrhnutých svedkov.

39. Po preskúmaní veci odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie v tom, že keďže úpadca nadobudol predmetné nehnuteľnosti spolu s ďalším majetkom (jednalo sa o majetok štátu) v rámci tzv. veľkej privatizácie na základe privatizačnej zmluvy, na prevod predmetných nehnuteľností sa vzťahoval osobitný právny predpis, ktorým je zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby. Účelom zákona č. 92/1991 Zb. (okrem iného) bolo zabezpečiť zaplatenie kúpnej ceny privatizovaného majetku Fondu národného majetku Slovenskej republiky, v dôsledku čoho nadobúdateľ privatizovaného majetku bol povinný použiť získané prostriedky z predaja tohto majetku prednostne na

úhradu svojich záväzkov voči fondu. Zákon č. 92/1991 Zb. ako „lex specialis“ špecificky a prísnejšie upravuje podmienky nakladania s privatizovaným majetkom, ako aj dôsledky takých dispozícií s týmto majetkom, ktoré sú v rozpore s citovaným zákonom alebo ho obchádzajú. Zákonom č. 190/1995 Z.z. bol s účinnosťou od 14. septembra 1995 novelizovaný zákon č. 92/1991 Zb., pričom zákon bol doplnený aj o ustanovenie § 19a. Zákon č. 190/1995 Z.z. k článku I. neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia upravujúce vzájomný vzťah skoršej a neskoršej právnej úpravy. Z dôvodovej správy zákona č. 190/1995 Z.z. vyplýva, že citované ustanovenie zabezpečuje určitú ingerenciu fondu vo vzťahu k privatizovanému majetku, patriacemu nadobúdateľovi privatizovaného majetku, ktorý ešte nesplatil celú kúpnu cenu.

40. Spätná účinnosť zákonného ustanovenia § 19a sa viaže na dispozičné právo nadobúdateľa k privatizovanému majetku. V zmluve č. XX/XXXX úpadca súhlasil s obmedzením dispozície s nehnuteľnosťami do splatenia kúpnej ceny. V posudzovanom prípade sa jedná o tzv. nepravú retroaktivitu, ktorej podstata spočíva v tom, že nová právna úprava uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých došlo podľa predchádzajúcej právnej normy k vzniku určitých právnych vzťahov, ktorých následky zostávajú zachované, avšak s účinnosťou do budúcnosti zavádza nový mechanizmus uplatnenia týchto práv, resp. povinností, t. j. určitú zmenu práv, resp. povinností, ktoré vznikli podľa predchádzajúcej (skoršej) právnej normy. Nepravá retroaktivita sa akceptuje (napr. rozhodnutie ÚS SR PL. ÚS 16/95) ako prípustný nástroj na dosiahnutie relevantných cieľov verejnej moci (akým je napr. aj zvýšená ochrana privatizovaného majetku). Odvolací súd poukazuje aj na nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 341/07, podľa ktorého ustanovenie čl. II ods. 2 Ústavy SR nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne postupoval, keď v posudzovanom prípade v zmysle ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb. skúmal splnenie podmienok na prevod predmetných nehnuteľností, ktoré boli súčasťou privatizovaného majetku, ktorý úpadca nadobudol na základe privatizačnej zmluvy, pričom je potrebné zdôrazniť, že k prevodu predmetných nehnuteľností na manželov A. a manželov R. došlo v roku 2000, t. j. cca 5 rokov od nadobudnutia účinnosti ustanovenia § 19a zákona č. 91/1992 Zb.

41. Z listu FNM SR z 31. augusta 2000 vyplýva, že fond udelil predchádzajúci písomný súhlas na predaj predmetných nehnuteľností za podmienky, že výnos z tohto predaja - podľa predložených znaleckých posudkov ohodnotený vo výške 4,8 mil. Sk - použije kupujúci na úhradu svojich záväzkov voči FNM SR. K prevodu predmetných nehnuteľností úpadcu ako predávajúceho na manželov A. a manželov R. ako kupujúcich došlo na základe kúpnej zmluvy z 12.10.2000, pričom kúpna cena nebola zaplatená na účet fondu, ale na účet súdnej exekútorky Q.. Z. Š.. Z uvedenej kúpnej zmluvy je zřejmé, že zmluvné strany si dohodli zaplatať kúpnu cenu v rozpore s ust. § 19a ods. 3 zákona č. 92/1991 Zb., keďže sa dohodli na tom, že kúpna cena bude zaplatať na účet súdnej exekútorky Q.. Z. Š., hoci z ust. § 19a ods. 3 zákona č. 92/1991 Zb. výslovne vyplýva, že ak fond vydá predchádzajúci písomný súhlas podľa odseku 2, nadobúdateľ privatizovaného majetku (resp. jeho časti) je povinný použiť takto získané finančné prostriedky prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu v zmysle uzavretej zmluvy podľa ust. § 14.

42. Podľa názoru odvolacieho súdu, ustanovenie § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. upravuje predchádzajúci písomný súhlas fondu na prevod privatizovaného majetku alebo jeho časti nadobúdateľom na inú osobu pred splatením celej kúpnej ceny nadobúdateľom privatizovaného majetku (ako tomu bolo aj v posudzovanom prípade). Zároveň stanovuje pre nadobúdateľa privatizovaného majetku povinnosť podať fondu písomnú žiadosť na nakladanie s privatizovaným majetkom, pričom ak nadobúdateľ privatizovaného majetku pri nakladaní s ním nedodrží stanovený postup, odsek 2 ustanovenia § 19a stanovuje, že prevod privatizovaného majetku (resp. jeho časti) alebo jeho vklad do obchodnej spoločnosti alebo jeho založenie v prospech tretích osôb, sú neplatné. Odsek 3 systematicky nadväzuje na odsek 2 a výslovne stanovuje, že ak fond vydá predchádzajúci písomný súhlas podľa odseku 2, nadobúdateľ privatizovaného majetku je povinný použiť takto získané prostriedky prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu v zmysle uzavretej zmluvy podľa ust. § 14. V odseku 4, ktorý systematicky nadväzuje na odsek 3, je jednoznačne stanovené, že úkony vykonané nadobúdateľom v rozpore s ustanoveniami odsekov 2 a 3 a všetky na ne nadväzujúce úkony, sú neplatné. Teda, pokiaľ

FNM SR vydal predchádzajúci písomný súhlas podľa ust. § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb., tak nadobúdateľ privatizovaného majetku bol povinný použiť takto získané finančné prostriedky prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu v zmysle uzavretej privatizačnej zmluvy a pokiaľ nadobúdateľ takto nepostupoval - konal v rozpore s ustanoveniami odsekov 2 a 3 - jeho úkony vykonané v rozpore s týmito ustanoveniami a všetky na ne nadväzujúce úkony, sú neplatné. Pokiaľ by FNM SR vydal predchádzajúci písomný súhlas na prevod privatizovaného majetku a nadobúdateľ privatizovaného majetku by finančné prostriedky, získané z predaja privatizovaného majetku, nemusel použiť na úhradu svojich záväzkov voči fondu, tak - podľa názoru odvolacieho súdu - by takýto postup viedol k zmareniu účelu ustanovenia § 19a zákona č. 92/1991 Zb., zavedeného zákonom č. 190/1995 Z.z., nakoľko by bolo na vôli nadobúdateľa privatizovaného majetku, či prostriedky, získané z predaja privatizovaného majetku alebo jeho časti, použije alebo nepoužije na úhradu svojich záväzkov z privatizačnej zmluvy voči fondu. Odvolací súd zastáva názor, že ustanovenie § 19a zákona č. 92/1991 Zb. je kogentným ustanovením, čo je zrejmé z formulácie znenia tohto ustanovenia, a preto povinnosti v ňom striktné stanovené nie je možné na základe vôle zmluvných strán meniť, resp. modifikovať dohodou strán v zmluve. Ak by tomu tak bolo a zmluvné strany by si podľa vlastnej ľubovôle modifikovali povinnosti stanovené v citovanom ustanovení, citované ustanovenie by sa stalo obsolétnym a nesplnilo by zámer sledovaný zákonodarcom pri jeho zavedení do zákona č. 92/1991 Zb. jeho novelou, účinnou od 14. septembra 1995.

43. Z ustanovenia § 19a ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb., (ako zákona „lex specialis“ vo vzťahu k Občianskemu zákonníku ako všeobecnému právnomu predpisu) vyplýva, že úkony vykonané nadobúdateľom v rozpore s ustanoveniami odsekov 2 a 3 a všetky na ne nadväzujúce úkony sú neplatné. Jedná sa o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, hoci zákon používa len termín „neplatnosť“, pretože ak nejaká vada právneho úkonu je sankcionovaná neplatnosťou a nejedná sa o niektorý z prípadov relatívnej neplatnosti, ide o absolútne neplatný právny úkon a na takúto neplatnosť súd prihliada ex offio (z úradnej povinnosti), pričom absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona a pôsobí zásadne od začiatku (ex tunc), teda od okamihu vzniku právneho úkonu. Ak právny úkon svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu (týmto zákonom sa myslí nielen Občiansky zákonník, ale napr. aj zákon č. 92/1991 Zb.), ide o absolútne neplatný právny úkon. Pokiaľ úpadca (nadobúdateľ privatizovaného majetku) pri prevode (predaji) predmetných nehnuteľností (časti ním privatizovaného majetku) postupoval v rozpore s ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb. - keďže finančné prostriedky, ktoré získal za predaj nehnuteľností od manželov A.E. a manželov R. (kúpne ceny) nepoužil prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu - tak prevod nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy z 12.10.2000 v znení dodatku č. 1 z 21.11.2000 medzi úpadcom a manželmi A. a manželmi R., ako aj na následne nadväzujúci právny úkon - prevod predmetných nehnuteľností na žalobcov 1/ a 2/ na základe zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nebytovým priestorom a prevode stavby z 24.06.2002, treba považovať za absolútne neplatné právne úkony v zmysle ust. § 19a ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. tak, ako to konštatoval aj súd prvej inštancie.

44. Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj námietku odvolateľov, že na základe dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok z 21.02.2001 boli finančné prostriedky, získané z predaja predmetných nehnuteľností, použité na úhradu záväzkov úpadcu voči fondu, keďže fond dal úpadcovi súhlas na odpredaj majetku v sume minimálne 4,8 mil. Sk, pričom fondu bolo uhradených až 11,8 mil. Sk (jednalo sa o postúpenie pohľadávky na zaplatenie kúpnej ceny z úpadcu na fond a následne započítanie záväzku fondu voči KOVOSPOL NITRA spol. s r.o.).

45. Dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok bola uzavretá dňa 21.02.2001 medzi FNM SR, KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. a Vodohospodárske stavby a.s. Nitra. Z článku I. bodu 1. dohody vyplýva, že Vodohospodárske stavby a.s. Nitra majú pohľadávku voči KOVOSPOL NITRA spol. s r.o., ktorá vyplýva z kúpnej zmluvy z 21.02.2001, ktorou boli tejto spoločnosti odpredané nehnuteľnosti za kúpnu cenu 11.801.460,- Sk. Z článku I. bodu 2 uvedenej dohody vyplýva, že Vodohospodárske stavby a.s. Nitra postupujú túto svoju pohľadávku na Fond národného majetku Slovenskej republiky. Z článku I. bodu 3 dohody ďalej vyplýva, že FNM SR má pohľadávku voči Vodohospodárskym stavbám a.s. Nitra, pozostávajúcu z nezaplatenej kúpnej ceny vo výške 24.954.000,- Sk a príslušenstva, ktorá

vyplýva z kúpnej zmluvy o predaji podniku č. XX/XXXX z 27.07.1992, vrátane dodatku č. 1 z 29.09.1994. Z článku I. bodu 4 dohody vyplýva, že Vodohospodárske stavby a.s. Nitra a FNM SR sa vzájomne dohodli, že započítajú pohľadávku FNM SR vyplývajúcu z kúpnej zmluvy č. XX/XXXX z 27.07.1992 voči pohľadávke Vodohospodárskych stavieb a.s. Nitra, vyplývajúcej z postúpenej pohľadávky voči KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. Z článku II. bodu 1 ďalej vyplýva, že KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. má pohľadávku voči FNM SR vo výške 11.801.460,- Sk z titulu náhrady škody, ktorá vznikla KOVOSPOL-u NITRA spol. s r.o. v dôsledku neplatného odstúpenia FNM SR od zmluvy o predaji podniku, uzavretej medzi FNM SR a Oprea s.r.o. Nitra, čím sa stala absolútne neplatnou ich kúpna zmluva č. XXXX/XX, uzavretá medzi FNM SR a KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. Z článku II. bodu 2 vyplýva, že FNM SR má pohľadávku z nezaplatenej kúpnej ceny, ktorá vyplýva zo zmluvy o predaji nehnuteľností medzi Vodohospodárskymi stavbami a.s. Nitra a KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. Z článku II. bodu 3 dohody ďalej vyplýva, že FNM SR a KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. sa dohodli na vzájomnom započítaní pohľadávok špecifikovaných v bode 1 a 2 tohto článku ku dňu podpísania tejto dohody. Z článku III vyplýva, že pohľadávky špecifikované v článku I. a II. sa započítavajú do výšky, v akej sa kryjú, t. j. v sume 11.801.460,- Sk.

46. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že na základe vyššie uvedenej dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok z 21.02.2001 nedošlo k platnému započítaniu pohľadávok medzi Fondom národného majetku Slovenskej republiky a Vodohospodárskymi stavbami a.s. Nitra. Z článku I. bodov 1 a 2 dohody vyplýva, že Vodohospodárske stavby a.s. Nitra svoju pohľadávku voči KOVOSPOL-u NITRA spol. s r.o. titulom zaplatenia kúpnej ceny v sume 11.801.460,- Sk a vyplývajúcu z kúpnej zmluvy z 21.02.2001 (táto zmluva bola uzavretá medzi predávajúcim Vodohospodárske stavby a.s. Nitra a kupujúcim KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. - poznámka odvolacieho súdu) postúpili Fondu národného majetku Slovenskej republiky, ktorý sa stal novým veriteľom tejto pohľadávky. Keďže Vodohospodárske stavby a.s. Nitra nemali voči Fondu národného majetku Slovenskej republiky v dohode uvedenú pohľadávku (veriteľom tejto pohľadávky bol FNM SR), tak v zmysle článku I. bodu 4 dohody nemohlo dôjsť k platnému započítaniu pohľadávok medzi FNM SR a Vodohospodárskymi stavbami a.s. Nitra. Nakoľko predmetom dohody neboli vzájomné pohľadávky medzi FNM SR a Vodohospodárskymi stavbami a.s. Nitra, nemohlo dôjsť ani k stretu vzájomných pohľadávok a zániku pohľadávky FNM SR, špecifikovanej v článku I bode 3 tejto dohody „vo výške Sk 24 954 000,- Sk a príslušenstva“, ktorej výška je neurčitá, keďže nie je zrejmé, o aké príslušenstvo sa jedná, a teda v tejto časti je pohľadávka neurčitá, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o započítaní (ust. § 37 OZ). Odvolací súd sa preto nestotožnil s tvrdením odvolateľov, že na základe dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok z 21.02.2001 došlo k úhrade záväzku úpadcu voči FNM SR formou započítania pohľadávok v zmysle ust. § 364 Obch. zák. a ust. § 580 OZ. Súd prvej inštancie (v súlade s právnym názorom vysloveným v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 2Obo/76/2012, 2Obo/6/2013 a 4Obo/65/2012, vydaných v skutkovo a právne obdobných právnych veciach) dospel k správne právnemu záveru, že na základe vyššie uvedenej dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok z 21.02.2001, uzavretej medzi FNM SR, spoločnosťou KOVOSPOL NITRA spol. s r.o. a úpadcom nedošlo k stretu vzájomných pohľadávok, a teda ani k zániku pohľadávky FNM SR špecifikovanej v článku I. bode 3 uvedenej dohody, pretože predmetom uvedenej dohody neboli vzájomné pohľadávky medzi FNM SR a Vodohospodárskymi stavbami a.s. Nitra.

47. S poukazom na to, že úpadca pri prevode predmetných nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy z 12.10.2000 v znení dodatku č. 1 z 21.11.2000 nepoužil finančné prostriedky, získané z predaja predmetných nehnuteľností, prednostne na úhradu svojich záväzkov voči FNM SR v zmysle uzavretej privatizačnej zmluvy, úkony vykonané úpadcom v rozpore s ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb. sú neplatné v zmysle ust. § 19a ods. 4 citovaného zákona, rovnako ako naň nadväzujúci právny úkon - uzavretie zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nebytovým priestorom a kúpnej zmluvy o prevode stavby z 24. júna 2002, ktorou nadobudli predmetné nehnuteľnosti od manželov A. a manželov R. ako predávajúcich žalobcovia 1/ a 2/ ako kupujúci. Vlastnícke právo k vylučovaným nehnuteľnostiam žalobcovia preto doložili neplatným právnym titulom, v dôsledku čoho súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu o vylúčenie predmetných nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu zamietol.

48. Odvolatelia v odvolaní poukazovali aj na to, že pri nadobudnutí predmetných nehnuteľností boli dobromyseľní, rovnako ako manželka A. a manželka R., od ktorých predmetné nehnuteľnosti nadobudli. Uvedenú námietku odvolateľa uplatnili už v rámci konania na súde prvej inštancie, pričom súd prvej inštancie sa uvedenou námietkou aj zaoberal a v odôvodnení svojho rozsudku vysvetlil, z akého dôvodu dospel k záveru, že v okolnostiach konkrétneho prípadu nepovažoval žalobcov a ani ich vlastníckych predchodcov manželov A. a manželov R. za dobromyseľných pri nadobudnutí predmetných nehnuteľností. Poukázal na to, že absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona, v dôsledku čoho sa na takýto právny úkon hľadí tak, ako keby nebol nikdy urobený. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobuje právne následky ani v prípade, ak na jeho základe bolo rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Údaje z katastra, medzi ktoré patria aj údaje o právach k nehnuteľnostiam a údaje o vlastníkovi, treba považovať za hodnoverné a záväzné, pokiaľ sa nepreukáže opak. Ide o právnu domnienku, ktorá pripúšťa dôkaz opaku a súd ju považuje za preukázanú len vtedy, pokiaľ v konaní nevyjde najavo opak. Teda, zápis vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností platí a je záväzný pre každého, pokiaľ sa nepreukáže opak, pričom samotný zápis v katastri nehnuteľností nezakladá právny stav vlastníctva. I keď v prípade absolútne neplatného právneho úkonu o prevode nehnuteľností, prevedených ďalej na iných nadobúdateľov (žalobcov 1/ a 2/) svedčí v prospech týchto ďalších nadobúdateľov modus, chýba im titulus. Dobrá viera týchto ďalších nadobúdateľov je významná len potiaľ, že im možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa, pričom žiadne iné právne následky im právny poriadok nepriznáva. Ochrana, ktorú poskytuje nadobúdateľovi - držiteľovi však nie je takej intenzity, aby zabránila vlastníkovi nehnuteľností účinne uplatňovať svoje absolútne vlastnícke právo. Občianske právo hmotné je ovládané zásadou, podľa ktorej nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka nie je možné, pretože nikto nemôže previesť na druhého viac práv, než má on sám. O dobrú vieru ide vtedy, ak nadobúdateľ nehnuteľností ani pri vynaložení potrebnej opatrnosti, ktorú možno od neho s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu požadovať, nemal, prípadne nemohol mať dôvodné pochybnosti o tom, že je dobromyseľný, že vec riadne podľa práva nadobudol (viď uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/71/2011 z 27.02.2013). V danom prípade k takýmto okolnostiam nedošlo. Žalobcovia a ani pôvodní vlastníci predmetných nehnuteľností - manželka A. a manželka R., nespĺnili kritéria kladené na dobromyseľnosť nadobúdateľov. Okolnosti tohto konkrétneho prípadu súd prvej inštancie a rovnako aj odvolací súd nepovažuje za okolnosti hodné osobitného zreteľa, keďže žalobcovia nadobudli predmetné nehnuteľnosti na základe právnych úkonov, pričom na začiatku bol pôvodným vlastníkom úpadca, ktorý ich nadobudol od Fondu národného majetku Slovenskej republiky na základe privatizačnej zmluvy. Úpadca vedel o obmedzeniach a povinnostiach, ktoré platia pre nadobúdateľa majetku štátu podľa zákona o veľkej privatizácii a vedel, že v prípade, ak nebudú dodržané podmienky ustanovenia § 19a predmetného zákona, dôsledkom bude absolútna neplatnosť právneho úkonu, týkajúca sa privatizovaného majetku. K námietke - že pri nadobudnutí vlastníckeho práva od úpadcu boli ich prví nadobúdateľa dobromyseľní, pretože boli presvedčení, že k úhrade kúpnej ceny došlo započítaním príslušných pohľadávok a že k prevodu nehnuteľností došlo v súlade s ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb. - odvolací súd uvádza, že zákon č. 92/1991 Zb. nestanovuje žiadnu výnimku z absolútnej neplatnosti právneho úkonu v prípade odvolávania sa kupujúceho na jeho dobromyseľnosť vo vzťahu k nadobudnutiu sprivatizovaného majetku v rozpore s týmto zákonom. Ustanovenie § 19a zákona č. 92/1991 Zb. bolo zavedené do tohto zákona s účinnosťou od 14.09.1995 zákonom č. 190/1995 Z.z., pričom zákon č. 190/1995 Z.z. bol riadne zverejnený v Zbierke zákonov, preto platí, že ustanovenie § 19a bolo, resp. muselo byť známe úpadcovi ako ich vlastníkovi, ako aj fyzickým osobám, ktoré uzavreli kúpne zmluvy o prevode predmetných nehnuteľností s úpadcom a títo si preto mali preveriť splnenie podmienok v zmysle ustanovenia § 19a zákona č. 92/1991 Zb. Odvolací súd nemá dôvod odchyliť sa od ustálenej rozhodovacej praxe, v zmysle ktorej v prípade absolútnej neplatnosti právneho úkonu (prevodná zmluva) sa nadobúdateľ nemôže dovolávať ochrany nadobudnutého vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru, pretože takéto vlastnícke právo vôbec nevzniklo. Dobromyseľnosť prevodu predmetných nehnuteľností z manželov A. a manželov R. na žalobcov spochybňuje tá skutočnosť, že predsedom predstavenstva úpadcu bol J.. H. F., ktorý v mene úpadcu uzavrel zmluvu s manželmi A. a manželmi R., ktorí následne predmetné nehnuteľnosti previedli zmluvou na žalobcu 1/, ktorý je synom predsedu predstavenstva úpadcu J.. H. F. a svokrom žalobkyne 2/, ktorá je manželkou žalobcu 1/.

49. Odvolací súd tiež upriamuje pozornosť na to, že obdobné skutkové a právne okolnosti ohľadom nadobudnutia nehnuteľností od úpadcu, ktoré boli súčasťou privatizovaného majetku úpadcu, boli predmetom viacerých súdnych konaní, pričom odvolací súd sa stotožňuje s právnymi závermi, ku ktorým dospeli v obdobných právnych a skutkových veciach viaceré odvolacie senáty NS SR (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 4Obo/23/2012 zo 17.12.2013, rozsudok sp. zn. 4Obo/66/2012 zo 17.12.2013, uznesenie sp. zn. 2Obo/66/2012 z 26.02.2014, uznesenie sp. zn. 2Obo/76/2012 z 26.02.2014, uznesenie sp. zn. 2Obo/6/2013 z 26.02.2014, uznesenie sp. zn. 3Obo/44/2012 z 25.06.2014, rozsudok sp. zn. 1Obo/6/2017 z 18.10.2017), rozhodnutiami ktorých boli žaloby o vylúčenie nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu zamietnuté z dôvodu, že prevody nehnuteľností boli úpadcom vykonané v rozpore s ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb., pričom pokiaľ bola posudzovaná dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok z 21.02.2001, súdy dospeli k rovnakému záveru, že na jej základe nedošlo k zániku pohľadávky FNM SR voči úpadcovi. Odchylné rozhodnutie predstavuje rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo/44/2013 z 18.09.2014, ktorým odvolací súd (v poradí druhým rozsudkom) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 6Cbi/31/2010 z 12.07.2013, ktorým súd prvej inštancie sporné nehnuteľnosti vylúčil zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu. V rozsudku sp. zn. 5Obo/44/2013 odvolací súd považoval za platný právny úkon kúpnu zmluvu uzavretú medzi kupujúcim a predávajúcim - úpadcom a dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok z 21.02.2001 považoval za úkon, na základe ktorého došlo k platnému započítaniu vzájomných pohľadávok. Odvolací súd v posudzovanom prípade, po preskúmaní konkrétnych okolností predmetnej veci, sa stotožnil s právnymi závermi, ku ktorým dospeli v obdobných právnych veciach senáty 1Obo, 2Obo, 3Obo a 4Obo.

50. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že dovolanie žalovaného, podané proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Cbi/28/2010 zo 16. decembra 2015 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 3Obo/3/2016 z 18. mája 2016, bolo odmietnuté dovolacím súdom z dôvodu jeho procesnej neprípustnosti a dovolací súd sa nezaoberal vecným preskúmaním veci. Uznesením sp. zn. 2Obo/6/2013 z 27.09.2015 NS SR (ako súd odvolací) v právnej veci žalobcov W. A. s manželkou a J.. R. R. s manželkou, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi/27/2010 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žalovanému správcovi uložená povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu sporné nehnuteľnosti a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V uvedenej právnej veci Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 8Cbi/27/2010 z 8.03.2016 žalobu zamietol, pričom NS SR uznesením sp. zn. 2Obo/20/2016 z 30.11.2017 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že má skúmať dobromyseľnosť žalobcov pri nadobudnutí sporných nehnuteľností. Odvolací súd zistil, že následne, v poradí tretím rozsudkom sp. zn. 8Cbi/27/2010 zo 7.11.2018 Krajský súd v Bratislave žalobu o vylúčenie sporných nehnuteľností zamietol, pričom na základe podaného odvolania sa vec t. č. nachádza na odvolacom súde.

51. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, potvrdil ako vecne správny.

52. Úspešným účastníkom v odvolacom konaní bol žalovaný, ktorému proti žalobcom vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP). O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (ust. § 262 ods. 2 CSP).

53. Rozsudok prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je dovolanie prípustné (§ 420 CSP), ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný

zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Oprávneným subjektom na podanie dovolania je strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 v spojení s § 424 CSP).

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia veci (§ 432 CSP).

Podľa § 429 SCP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.